

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Besluit van de Vlaamse Regering houdende de erkenningsvoorwaarden van begeleidingsondernemingen en van begeleiders van uitzonderlijk vervoer en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van uitzonderlijk vervoer
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Bij huidig ontwerp van besluit wordt bepaald welke partijen de begeleiding van uitzonderlijk vervoer mogen uitvoeren en aan welke voorwaarden zij dienen te voldoen.

Dit ontwerp van besluit is een uitvoering van artikel 10 van het decreet van 3 mei 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggende ontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld “weginfrastructuur en wegenbeleid”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het (gunstig) advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 18 mei 2020.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 5 juni 2020.

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2019/185 van 24 april 2019, nr. 2019/274 van 10

oktober 2019 en het bijkomende advies van 29 mei 2020 over de nieuwe bepalingen ten opzichte van de versies van tekst die al werden voorgelegd voor advies.

Op 12 juni 2020 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven. Zie hiervoor de documenten VR 2020 1206 DOC.0586/1 en VR 2020 1206 DOC.0586/2.

Tevens werd de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken gelast om het advies in te winnen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) en de Vlaamse Toezichtscommissie en werd zij gemachtigd om te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding zouden geven tot aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst.

Ook werd de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken gelast om over voornoemd voorontwerp van besluit, overeenkomstig artikel 6, §2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, overleg te plegen met de betrokken regeringen, zijnde de gewestregeringen en te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding zouden geven tot aanpassing van de principieel goedgekeurde tekst.

Tot slot werd de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken ook gelast om advies in te winnen van de Raad van State als de Vlaamse minister zou oordelen dat voornoemde adviezen en onderhandeling geen aanleiding zou geven tot aanpassing van de reeds door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

Deze adviezen zullen hieronder besproken worden.

A. Het advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen

De MORA apprecieert het dat er rekening gehouden werd met voorgaande voorstellen, gaat akkoord met de sterk vereenvoudigde procedure en wijst op het belang van een goede handhaving.

DE MORA deed geen voorstellen tot wijziging van de ontwerptekst.

Er werden geen wijzingen doorgevoerd naar aanleiding van dit advies.

B. Het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie

De VTC betreunde het dat de essentiële elementen betreffende het verwerken van persoonsgegevens in een besluit van de Vlaamse Regering werden opgenomen en niet in het decreet dat hieraan ten grondslag ligt.

Dit standpunt wordt niet gevolgd. Het uitvoeren van artikel 10 van het decreet van 3 mei 2013 gaat per definitie gepaard met de verwerking van persoonsgegevens waardoor voormeld artikel 10 impliciet beschouwd kan worden als rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens. Dit standpunt werd tevens gevolgd door de Raad van State in haar advies van 14 oktober 2020.

Er werden naar aanleiding van het advies van de VTC geen wijzigingen doorgevoerd.

C. Het advies van de Raad van State

1. Betreffende de jaarlijkse retributies

De Raad van State is van oordeel dat het uitoefenen van toezicht en inspectie, geen aanleiding kan geven tot het opleggen van een retributie. Er wordt van uitgegaan dat de prestatie die hier wordt geleverd geen dienst ten behoeve van de heffingsplichtige zou zijn maar veeleer strekt tot de financiering van een overheidsinstantie.

Dit standpunt kan niet worden bijgetreden. Het specifieke toezicht dat hier wordt bedoeld, komt wel degelijk ten goede aan de begeleider en de begeleidingsonderneming. Er werd geopteerd om een erkenning zonder einddatum te verlenen. Dat betekent dat de begeleidingsonderneming en de begeleider enkel een retributie moeten betalen om de erkenning te verkrijgen en bijvoorbeeld niet na verloop van een bepaalde periode een nieuw erkenningsdossier, met daaraan gekoppelde kosten, moeten indienen.

Om te verzekeren dat de voorwaarden waaraan de begeleidingsonderneming en de begeleider moeten voldoen vervuld blijven, en dus erkend blijven, is een toezicht vereist. Voor dit toezicht is een periodieke retributie gerechtvaardigd.

Ook de huidige rechtsgrond voor de retributies zijnde artikel 10 van het decreet van 3 mei 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van bijzonder wegtransport bepaalt dat retributies gevraagd kunnen worden voor het toezicht op de erkenningsvoorwaarden.

Op dezelfde manier wordt ook te werk gegaan bij de milieureglementering waar bijvoorbeeld in het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL) eveneens retributies voor het toezicht op de erkenning worden bepaald.

2. Betreffende het advies van de VTC/GBA

Voorliggend ontwerp bevat bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen.

In haar advies merkt de Raad van State op dat met betrekking tot voorliggend ontwerp van besluit, het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet worden ingewonnen.

Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er is aldus in dit geval een advies waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

3. Betreffende de Belgische economische en monetaire unie

De Raad van State wijst er op dat van begeleidingsondernemingen en begeleiders die over een gelijkwaardige erkenning door een andere lidstaat van de Europese Unie beschikken, niet wordt

aanvaard dat ze op het grondgebied van het Vlaamse Gewest de begeleiding van uitzonderlijk vervoer uitvoeren, terwijl dat ten aanzien van begeleidingsondernemingen en begeleiders die over een gelijkwaardige erkenning door het Waalse Gewest of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest beschikken, wel het geval is.

In dit kader is het belangrijk om te wijzen op het intern rechterlijk geldende basisbeginsel betreffende de Belgische economische en monetaire unie dat inzake economische aangelegenheden tot uiting wordt gebracht in artikel 6, §1, VI, derde lid BWHI. Dit artikel bepaalt het volgende: *“In economische aangelegenheden oefenen de Gewesten hun bevoegdheden uit met inachtneming van de beginselen van het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitalen en van de vrijheid van handel en nijverheid, alsook met inachtneming van het algemeen normatief kader van de economische unie en de monetaire eenheid, zoals vastgesteld door krachtens de wet, en door of krachtens de internationale verdragen”*.

Het uitgangspunt bij dit basisbeginsel is de wederzijdse erkenning tussen de gewesten tenzij het noodzakelijk is om striktere regels op te leggen om een wettig doel te bereiken.

Om deze reden werd in het ontwerp een regeling voorzien waarbij gelijkwaardige erkenningen die door een ander gewest worden verleend in aanmerking worden genomen.

In tegenstelling tot de Europese regelgeving is er op internrechtelijk vlak geen uitsluiting voorzien op het vlak van vrije dienstverlening voor diensten ‘op het vlak van vervoer’.

Het verschil in behandeling vindt aldus zijn oorzaak in het toepassingsgebied van het Europees recht en in de internrechtelijke organisatie van het federale België.

3. Betreffende het gebruik van de stilzwijgende beslissing

Zoals de Raad van State zelf opmerkt, is de stilzwijgende beslissing in dit ontwerp steeds in het voordeel van de betrokkene. Bovendien is er bij de erkenningsaanvraag (van de begeleidingsonderneming alsook van de kandidaat-begeleider) ook nog bijkomend voorzien (voorafgaandelijk aan de stilzwijgende beslissing) dat de begeleidingsonderneming/kandidaat-begeleider het hoofd van het agentschap kan verzoeken om alsnog een (uitdrukkelijke) beslissing te nemen.

Om deze redenen wordt het principe van de stilzwijgende beslissing behouden in het huidige ontwerp.

4. Wijzigingen/verwijderingen/toevoegingen

In lijn met de opmerkingen van de Raad van State werden de volgende zaken aangepast:

- Het opschrift
- De aanhef
- Artikel 3, 17, 37, 21 (in huidig ontwerp de artikelen 3, 16, 35, 19) werden aangepast
- Artikel 8 en 19 werden verwijderd
- Een bijkomend artikel 42 werd opgenomen

In lijn met wijzigingen die doorgevoerd werden naar aanleiding van het advies van de Raad van State (68.022/3 van 13 oktober 2020) in analoge bepalingen van het ontwerp *besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden voor de beroepsbekwaamheid van de bestuurder van een langere en zwaardere sleep* en met het oog op eenduidigheid werden in het voorliggend ontwerp nog de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- artikel 2: de zin “Het agentschap kan nadere regels bepalen met betrekking tot deze elektronische communicatie.” werd toegevoegd.

- artikel 3 en artikel 10: “kan erkend worden” werd vervangen door “wordt”.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring VR 2020 1206 DOC.0586/1.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Voor een artikelsgewijze toelichting van de ongewijzigde artikelen van het ontwerp van besluit, wordt verwezen naar de toelichting zoals opgenomen in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring (VR 2020 1206 DOC.0586/1).

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werden twee artikelen geschrapt (artikelen 8 en 19 van het ontwerp van besluit bij principiële goedkeuring). Tevens werd er een artikel toegevoegd namelijk artikel 42. Dit heeft tot gevolg dat de artikelen 8 tot en met 44 van dit ontwerp van besluit hernummerd zijn.

Artikels waarin inhoudelijke wijzigingen werden doorgevoerd worden hieronder hernoemd.

Artikel 2

Dit artikel voorziet dat alle communicatie met het agentschap elektronisch verloopt en dat de nadere regels hieromtrent (bijvoorbeeld welk e-mailadres of online toepassing hiervoor gebruikt moeten worden) bepaald kunnen worden door het agentschap.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de voorwaarden om erkend te worden als begeleidingsonderneming.

Naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State werd aan dit artikel een tweede lid toegevoegd waarin de criteria beschreven worden die gehanteerd worden in de beoordeling van het passend zijn van de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid.

Artikel 10

Dit artikel bepaalt de voorwaarden om erkend te worden als begeleider.

Artikel 42

Dit artikel werd toegevoegd om de transparantie van de regelgeving te bevorderen en om verwarring te vermijden over de inwerkingtreding van artikel 11 (zoals vervangen bij huidig ontwerp) in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van uitzonderlijk vervoer.

Om deze reden wordt artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 gewijzigd.

Artikel 45

In dit artikel wordt de inwerkingtreding beschreven. Het besluit treedt in werking op 1 maart 2021 met uitzondering van van artikel 7, tweede lid, 17, tweede lid, en artikel 36 tot en met 42, die in werking treden op 1 september 2021.

De latere inwerkingtreding van de hiervoor vermelde artikelen moet ervoor zorgen dat alle betrokkenen de tijd hebben om zich in lijn te stellen met het nieuw regelgevend kader, en de nodige erkenningen aan te vragen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring VR 2020 1206 DOC.0586/1.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring VR 2020 1206 DOC.0586/1.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring VR 2020 1206 DOC.0586/1.

4. VERDER TRAJECT

Het verder traject bestaat uit:

- publicatie in het Belgisch Staatsblad

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de erkenningsvoorwaarden van begeleidingsondernemingen en van begeleiders van uitzonderlijk vervoer en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van uitzonderlijk vervoer.
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare werken te gelasten het voormeld besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen

- het goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de erkenningsvoorwaarden van begeleidingsondernemingen en van begeleiders van uitzonderlijk vervoer en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van uitzonderlijk vervoer
- het advies van de Mobiliteitsraad Vlaanderen van 26 juni 2020
- het advies van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens van 30 juni 2020
- het advies van de Raad van State van 14 oktober 2020